

Z Dodatkami kosztuje
w prenumeracie: Bez po-
czty: kwartalnie 4 zł.;
miesięcznie 1 zł. 40 cent.
Z pocztą: kwartalnie 5 zł.;
miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercyja w półkolumnie
drukarni garmont, 7 cen-
tów od wiersza — Rekla-
macye są wolne od opłaty
pocztowej.

Telegramy Gazety Lwowskiej.

Wiedeń, 18. października. „Reskrypt cesarski z 14. b. m. zwołuje wszystkie sejmy krajowe z wyjątkiem węgierskiego na dzień 19. listopada r. b. Cesarzkie pismo odręczne do węgierskiego kanclerza p. Majlatha uzasadnia odroczenie terminu zwołania sejmiku węgierskiego pożałowania godnym rozszerzeniem epidemii, nakazuje jednak czynić niezwłoczne przygotowania, ażeby sejm mógł w razie pomysłniejszych stosunków zdrowia rozpocząć jak najspieszniej swoją wielce ważną czynność. Najjaś. Pan dziękuje ochotnikom węgierskim i wyraża uznanie za niezliczone dowody sympatyj dla ranionych Austriaków i sprzymierzeńców.

Berlin, 17. października. „Provinz. Corresp.“ pisze: Zawręcie pokoju z Saxonią jest niebawem oczekiwane. — Stan zdrowia Cesarza Napoleona nienastręcza podług wiarogodnych doniesień żadnego powodu do obawy.

Paryż, 17. października. Dzisiejszy „Monitor“ wieczorny stwierdza, że załatwienie sporu na wyspie Krecie jest bliskim, i że nieporozumienia między Portą i Czernogorą zostały zagodzone. Rząd francuski gratuluje tak pomyślnego rezultatu zarówno Turcyi jak i ludności chrześcijańskiej, której dawał liczne dowody swojej sympatyj.

Część urzędowa.

Gminy Paportno i Sopotnik w obwodzie Sanockim, celem zaprowadzenia uregulowanej nauki szkolnej w Paportnie zobowiązały się po wieczne czasy dom szkolny wraz z pomieszkaniem nauczyciela utrzymywać zawsze w dobrym stanie, posprawić sprzęty szkolne, dostawiać rocznie 6 n. a. sagów drzewa opałowego, starać się o usługę i o utrzymanie w szkole ochędństwa, nakonec każdorazowemu nauczycielowi, który oraz ma pełnić służbę diaka, za co pobierać będzie zwykłe do tej funkcji przywiązane dochody, płacić 110 złr. 25 c. w. a. rocznie, a mianowicie gmina Paportno 78 złr. 75 c., gmina Sopotnik 31 złr. 50 c. w. a., tudzież na pomniejsze potrzeby szkolne rocznie 5 złr., a mianowicie gmina Paportno 3 złr. 50 c., gmina Sopotnik 1 złr. 50 c. Nadto dzierżawca propinacji w Paportnie Jakób Frey zobowiązał się na czas swojej teraźniejszej dzierżawy płacić każdorazowemu nauczycielowi rocznie 3 złr. w. a.

Okazaną temi ofiarami troskliwość o podniesienie oświaty ludu podaje się z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Z c. k. Namiestnictwa.

Lwów, 5. października 1866.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z dn. 7. października b. r. raczył najmiłościwiej mianować c. k. konzulem jeneralnym w Serajewie konzula Ferdynanda Haas, szefa c. k. agencji i konsulatatu jeneralnego w Jassach.

Część nieurzędowa.

Lwów, 18. października.

„Wiener Journal“ zwraca się przeciw dziennikom rosyjskim, które powstają na mianowanie hr. Gołuchowskiego Namiestnikiem Galicji. Z tego powodu oświadcza „Wiener Journal“ ponownie, że dzienniki, rzucające podejrzenia stronnictwa na hr. Gołuchowskiego w traktowaniu mieszkańców, nie znają ani charakteru, ani sposobu zapatrywania się tego męża stanu. Zresztą jakiegokolwiek będą okoliczności, to szczerze, dla którego Rosya teraz tak wiele objawia sympatyj, znajdzie najlepszą dla swych praw rękojmię w intencjach rządu austriackiego, które będą musiały być wykonane, a w Austrii nie masz żadnego szczepu, któryby był w niebezpieczeństwie, doznawał krzywd i był w swych prawach uszczuplonym. „Szczerze nam przykro — powiada dalej „Wiener Journal“ — że dziennikarstwo rosyjskie, używające teraz większej swobody, wykrywa jakieś niebezpieczeństwa, które mogłyby wynikać dla państwa rosyjskiego z tej przyczyny, iż narodowość polska w Galicji otrzyma lepszą pozycję. Obawy takie polegają albo na błędnem zapatrywaniu się, albo na nienawiści narodowej, nad którą ubolewać tylko możemy, nie będąc w stanie jej usunąć. „Nie można zaprawdę wymagać od Austrii, aby poddanych swoich narodowości polskiej strzegła z nieustanną podejrzliwością i krzywdziła

ich w używaniu praw, jakich używają inne ludy monarchji. Ucisk wszelki nie zrobiłby uciskanych ani lojalniejszymi ani przychylniejszymi. Nam się zdaje, że tylko jeden jest środek dla ukojenia rozburzonych umysłów, i dla wygnania ducha nieusprawiedliwionej agitacji politycznej. Tym środkiem są zasady sprawiedliwe, wprowadzone w wykonanie silną dłonią. Tym jedynie sposobem dławia się w zarodzie już wszystkie niebezpieczeństwa, zagrażające własnemu krajowi i państwu sąsiadom. Rząd austriacki ma sam to na uwadze we własnym interesie, aby Galicja nie stała się ogniskiem szkodliwej agitacji politycznej. Właśnie środki, przedsięwzięte ostatnimi czasy, są najprzydatniejsze, aby trwale zapobiedz takiej klęsce. Z wielkiem zadowoleniem konstatujemy, iż najpoważniejsze głosy europejskie zgodziły się szczerze na to zapatrywanie.

„Constitutionnel“ w przeglądzie tygodniowym traktuje o sprawie narodowości w Austrii. Dowodzi on, że ludy cesarskie, gdyby jednostronnie przy prawach swych obstawać chciały, doprowadziłyby mogły do rozbicia państwa. Zważyć zaś potrzeba, że Austrija powstała z walki z inwazyją azyatyką i zawsze jeszcze jest koniecznością europejską. Polityczna zatem jedność monarchji musi być podstawą wszelkiej nowej organizacji.

W Anglii na nowo zwrócono uwagę na Fenistów, których rola rośnie nie bez wpływu obcego. Obrali oni sobie główną siedzibę w Ameryce, a lubo między przywódcami tego stronnictwa zachodzą spory, wszelako już się z niem liczyć dziś trzeba. Umiar-kowani Fenisci, którzy się jeszcze nie skompromitowali, wspierają w Irlandji i w Anglii reformistów, bo głosowanie powszechne, to woda na ich młyn. Irlandczyk O'Donoghue oświadczył na zgromadzeniu reformistów w Leeds, że lud irlandzki wspierać będzie reformę, a w Dublinie oczekują przybycia na meeting Brighta. Fenisci ofiarowali w Ameryce prezydentowi Johnsonowi swoje głosy pod warunkiem, że będzie nawzajem wspierał ich organizację. Johnson się wymówił, ale ofiara ta wskazuje, iż Fenisci pragną sobie zdobyć odrębne stanowisko w Ameryce przeciw Anglii. Głoszą też, że liczą oni na wojnę między Anglią i Ameryką, która kiedyś musi wynikać, a wtedy kwestya oswobodzenia Irlandji wystąpi czynnie.

Za oczekiwanem powrotem Cesarza Napoleona do Paryża, spodziewano się tam zmian ministeryalnych. Zdaje się jednak, iż zabiegi w tej mierze Persignego spełzły na niczem. Wygotował on w tym celu memoriał do Cesarza, w którym radzi zaciągnąć miliard długu na potrzebę urządzeń publicznych i jako punkt wyjścia polityki bezwzględnie pokojowej. Pieniądze te miałyby być użyte na wsparcie zatopionych wylewami, na różne przedsiębiorstwa publiczne, wreszcie na zaspokojenie pretensji wierzyteli meksykańskich, a zarazem celem tej pożyczki byłaby niemożność obarczenia więcej Francji w przypadku, gdyby się ta chciała pokusić o czynniejszą wystąpienie w polityce zewnętrznej. Persigny liczył na to, że po przyjęciu tego memoriału, ani Fould, który radzi oszczędności, ani Rouher, który jest dziś naczelnikiem gabinetu, nie utrzymaliby się, lecz on sam objąłby jedną z tych tek, a drugą oddałby jednemu z swoich adeptów. Co się tyczy ustąpienia marszałka Randon z ministerstwa wojny, nie ustaly wcale pogłoski, że jen. Fleury miejsce jego obejmie. Cesarz ma się znacznie lepiej, zabawi w Biarritz do 20go, a leczy go teraz Dr. Guillon, którego rady okazały się być skutecznymi, i który przyrzekł przywrócić Cesarza do zupełnego zdrowia.

„Monitor“ pisze w swoim buletynie: Podług depesz prywatnych z Aten donoszą ostatnie wiadomości z Kaney, że misja Kirilli Mustafy Baszy odniosła już skutek pomyślny, i jest nadzieja bliskiego załatwienia trudności, które kraj ten wstrząsły tak gwałtownie.

Wieczorny Monitor potwierdza, że dzięki staraniom francuskiej ambasady w Konstantynopolu zatargi między Portą i Czernogorą są już stanowczo na drodze przyjaźnego załatwienia. Linie fortyfikacyjne, które tamowały komunikacje wewnętrzne, zostały zniszczone, i odstąpiono rządowi czarnogórskiemu części ziemi, do których Porta przez długi czas rościła prawo.

„La France“ zapewnia, że ewakuacja Rzymu nastąpi w terminie przez konwencyę wrześniową zakreślonym. Jenerał Montebello za przybyciem swoim do Rzymu zawiadomił o tem Ojca świętego.

Listy z Rzymu z 10. b. m. donoszą, że pan Sartiges odjechał na Florencję do Paryża, a sekretarz ambasady p. Armond, objął tymczasowo sprawy poselstwa. — Wydany tajemnie w Rzymie dziennik oświadcza, że nie postawi żadnego programu. Rzymianie — powiada — powinni pozostać w zgodzie i ufać potędze idej. — Na najbliższym konsystorzu wyniesione będzie biskupstwo algierskie do godności arcybiskupstwa.

Na posiedzeniu senatu włoskiego z 12. b. m. odczytał prezydent sprawozdanie, które ustanawia złożoną z pięciu senatorów komisję do rozpoznania procesu admirała Persano. Senat odroczył

się do 22. b. m., ażeby powziąć decyzje. — Rząd włoski postanowił zaprowadzić przy dworze w Sztuttgartzie poselstwo włoskie.

Warszawski korespondent szlacheckiego jednego dziennika donosi z bardzo pewnego jak utrzymuje źródła, że generał Berg i kilku wyższych generałów, jako to: szef sztabu głównego armii w Królestwie Polskiem stojącej, generał intendent prowiantowy i inni, w dniu 10. października telegrafem do Petersburga powołani zostali, dla wzięcia udziału w ważnych naradach wojskowych. Generał Berg z powodu bólu w nogach nie mógł zaraz z Warszawy wyjechać, inni zaś generałowie opuścili Warszawę w dn. 11. b. m. Dziennik powyższy donosi, iż wiele oznaków zapowiadają, że w Warszawie wierzają w bliską wojnę, do którego tajemnicie ciągle robią przygotowania. Nadszedł bowiem rozkaz zaopatrzenia magazynów w znaczne zapasy owsa. Coś podobnego zwykło się dziać tylko w czasach zbliżającej się wojny, w zwykłych bowiem czasach furaz dla koni nie składała w magazynach, lecz dowódcy pułków sami furaz na miejscu konsystencji zakupują. Liwerunek ołowiu, który przed czterema miesiącami wziął na siebie dom bankowy warszawski F., zdublowano i poleciono najspieszniejszą dostawę.

Dnia 21. b. m. ma się odbyć w kraju weneckim głosowanie powszechne na następującą nową formułę: „Oświadczam się za połączeniem z Królestwem włoskiem i rządem monarchiczno-konstytucyjnym Króla Wiktora Emanuela i jego następców.“

W Petersburgu miano z Konstantynopola doniesienia z dnia 9go b. m., które przedstawiają zwycięstwa Turków na Kandy jako nie wiele znaczące. Powstańcy zajmują wschodnią część wyspy; 40.000 Turków trzyma w ręku część zachodnią. Z Pireju ma przybyć pod Kandyę rosyjska fregata parowa. Sultan jest niezadowolony, że układy z powstańcami idą tak powoli, i wysłał na Kandyę jednego z adjutantów swoich, aby mu zdał dokładnie sprawę o tem, co się tam dzieje. Deputacja Czernogórców opuściła już Konstantynopol i zadowolona jest z osiągniętych rezultatów. Według zaś telegramu paryskiego powyżej umieszczonego wszystkie dotychczasowe doniesienia o zwycięstwach to tureckich to greckich na Kandy, o tysiącach jeńców, o zamknięciu powstańców, lub wyparciu Turków na okręty, są obustronną przechwałką. Prawdziwego spotkania się jeszcze dotąd nie było. Tu i owdzie zasłyszane zapewne jakie drobne utarczki, ale na tem i koniec. Zanim przeto przyjdzie do rzeczywistej bitwy, układy mogą całą tę rewolucję kandyjską uciszyć. To jednak zyskaliby na niej Kandyoci, że Porta musiałaby im poczynić koncesye w duchu autonomicznym.

Monarchia austriacka.

Czerniowce. 14. października. (*Stan cholery na Bukowinie.*) W czasie od 1. do 8. października wydarzały się wypadki cholery według wykazów urzędowych w 5 miejscowościach powiatu radowieckiego, 3 suczawskiego, 2 solkawskiego i 2 sereckiego, po 1 gurahumorskiego, zastawnickiego, putillańskiego i wisznickiego. Do pozostałych według ostatniego wykazu 511 chorych przybyło 1246; z ogólnej sumy 1757 wyzdrowiało 583, umarło 513, pozostało w kuracyi 661. Od początku wybuchu cholery w 128 miejscowościach z ludnością 256.154 dusz, zachorowało na cholere 8582 osób, z których wyzdrowiało 4116, umarło 3805, pozostało w kuracyi 661.

Kraków. 16. października. (*Dochody duchowieństwa krakowskiego.*) „Krak. Zg.“ pisze: Rozporządzenie rządu rosyjskiego, ogłaszające nieruchomości cały w Królestwie Polskiem położony majątek duchowieństwa krakowskiego, dotknęło bardzo ciężko to duchowieństwo. Roczna suma, którą duchowieństwo krakowskie pobiera z Królestwa Polskiego, wynosi do 186.741 złr. w. a. Z tej sumy przypada na kapitułę katedralną i duchowieństwo kapitułne 69.751 złr., na seminarjum i dom emerytów 9505 złr., na duchowieństwo świeckie w 36 kościołach i parafiach 14.738 złr., a na duchowieństwo zakonne w 27 klasztorach 92.746 złr. Te sumy zostały teraz odjęte duchowieństwu krakowskiemu, tak, że niektóre zakłady, osobliwie kilka klasztorów żeńskich, nie mających prócz majątku rosyjsko-polskiego żadnych innych dochodów, muszą w dziennikach publicznych wzywać wsparcia na swoje utrzymanie. Rosya jest gotową spłacić tego dochody, byle tylko pozbyć się wszelkiego obcego wpływu z swego kraju. Suma spłatna nie dochodzi bynajmniej owej okropnej wysokości, o jakiej prawią nieświadomi rzeczy. Wynosi ona około 5,584.616 złr. w. a., czyli 2,750.520 rubli srebrnych. W sumie tej nie jest naturalnie zawarty majątek biskupstwa i uniwersytetu krakowskiego. Prawne pretensye biskupstwa krakowskiego mogą być wynagrodzone sumą 707.000, a uniwersytetu jagiellońskiego sumą 800.000 złr. w. a., tak, że do 6 milionów wystarczyłoby, by raz na zawsze skończyć likwidację z okręgiem krakowskim. Podług doniesienia „Fremdenblatta“ rozpoczyna się już w najbliższych tygodniach układy nad tem w Warszawie.

Ogłoszenie

C. k. Towarzystwa naukowego krakowskiego.

Wiadomo z dawniejszych ogłoszeń, że ś. p. M. Konarski, obywatel zamieszkały w Odessie, przeznaczył przed kilką laty testamentem dla Towarzystwa nauk. krak. znaczną stosunkowo kwotę, dla rozdania jej według uznania tegoż Towarzystwa, w ciągu kilku lat, potrzebującym wsparcia uczniom Uniwersytetu krakowskiego.

Z uwagi, że kwota spodziewana mogłaby posłużyć do utworzenia kilku stałych stypendyi, z których korzystałoby uczniowie

do późnych pokoleń, a które związane z nazwiskiem czeigodnego dawcy, przechowałyby w późne czasy pamięć jego czynu, Towarzystwo uznało za stosowne, ażeby, skoro tylko dojdzie je legowana kwota, rozporządzić nią w sposób właśnie nadmieniony.

Wypadki lat najbliższych sprawiły, że suma ta zaledwie w połowie dotąd uiszczoną została. Skoro jednak odzyskania reszty wyrażać się nie można; zachowując zatem w całości część dotychczas pozyskaną, utworzenie stałych stypendyi odłożyć wypadło aż do ostatecznego załatwienia sprawy w przedmiocie nadmienionego legatu.

Że zaś tymczasem suma dotąd otrzymana przynosiła niejaki pożytek, uznało zatem Towarzystwo za obowiązek względem ś. p. Testatora, ażeby dobroczynnemu jego zamiarowi choć w części niezwłocznie zadosyć uczynić. W tejże myśli Komitet Towarzystwa na posiedzeniu w d. 13. b. m. jednomyślnie uchwalił, ażeby kwotę odsetkową z funduszu w mowie będącego dotąd otrzymawaną, rozdać jako jednorazowe wsparcie, potrzebującym tego uczniom Uniwersytetu krakowskiego. Dopełniając tego obowiązku względem Testatora, sądzi Komitet, że będzie to zarazem najodpowiedniejszy sposób uczczenia przypadającej w tym właśnie roku 50tej rocznicy istnienia Towarzystwa nauk. krak., której uświetnieniu, choćby najskromniejszym publicznym obrzędem, świeże polityczne wypadki na przeszkodzie stanęły.

Ogłaszając przeto niniejszem, że z funduszu ś. p. Konarskiego udzielonem będzie sześciu uczniom Uniwersytetu krakowskiego wsparcie jednorazowe, każdemu po 100 złr. w. a., wzywamy chcących z tego korzystać, ażeby w ciągu dwóch tygodni od dnia ogłoszenia wnieśli w tej mierze podania do kancelaryi Towarzystwa naukowego, z dołączeniem dowodów ubóstwa i poświadczeń pilności przynajmniej od dwóch profesorów.

Kraków d. 15. października 1866.

Dr. Majer, prezes Tow. nauk. krak.

Dr. Burzyński, sekretarz.

Wiedeń, 15. października. (*Nowiny dworu.*) Najjaś. Pan przyjmował dziś na audyencyi 127 osób, między temi księcia Fryderyka Liechtensteina, generała jazdy hr. Clam Gallas, fml. hr. Braida itd., tudzież deputację z Baden. Według dotychczasowych postanowień Cesarz Jego Mość ma przybyć do Berna dnia 18go b. m., ztamtąd uda się dnia 20go do Olomuńca, dnia 21. do Opawy, a dnia 23go do Pragi, i ztąd przedsiębrać będzie wycieczki do rozmaitych okolic. Najjaś. Panu towarzyszyć będą w podróży fml. Arcyksiaże Albrecht, pierwszy generał-adjutant fml. hr. Crenneville i minister stanu hr. Belcredi.

„Gazeta wiedeńska“ zamieszcza następujące ogłoszenie c. k. niższo-austriackiego Namiestnictwa z dnia 15go b. m.: „Krajowa komisya sanitarna w Zarsze wezwala c. k. Namiestnictwo, aby w razie większego rozszerzenia się cholery w Dalmacyi przysłało tamże dziesięciu lekarzy do pomocy. Lekarze, którzy w danym razie chcieliby pod warunkami w innych prowincjach obowiązującymi przyjąć w Dalmacyi obowiązki lekarzy pomocniczych do leczenia cholery, zechcą zgłosić się do departamentu sanitarnego c. k. niż. aust. Namiestnictwa.“

Wiceadmiral Tegethoff bawi obecnie w Wiedniu i przyjmowany jest wszędzie, zwłaszcza w kółkach dworskich, z największym odznaczeniem. W krótko po przybyciu swoim wiceadmiral powołany został do stołu cesarskiego wraz z pełnomocnikiem włoskim, onegdaj gdy wiceadmiral przedstawił się Jego Cesarskiej Wysokości feldmarszałkowi Albrechtowi, tenże raczył go zatrzymać u siebie na obiad, tak iż nie mógł przybyć do hr. Mensdorfa na obiad na który był zaproszony. Jest to najlepszą odpowiedzią na rozmaite wieści, w dziennikach zagranicznych a nawet i krajowych ogłaszane o powodach urlopu wiceadmiralowi Tegethoffowi udzielonego.

Znajduje się teraz w Wiedniu podsekretarz w departamencie marynarki Zjednoczonych stanów amerykańskich, p. Fox. Przybył on z Sztokholmu, gdzie niejaki czas bawił i ma od rządu swego zlecenie rozpatrzenia się w urzędzeniu marynarki różnych państw europejskich. P. Fox udać się ma z Wiednia do Poli i do Tryestu.

W kółkach wyższych nie nie wiedzą o powołaniu telegrafem hr. Apponyi z Londynu do Wiednia. Wieść o tem ztąd może powstała, iż poseł austriacki przy dworze angielskim ma zamiar odwiedzić w miesiącu grudniu za urlopem małżonkę swoją, która od dawniejszego już czasu w Wiedniu przybywa.

Dzienniki donoszą, iż z dniem 1. stycznia 1867 r. zaprowadzony być ma nowy system rachunkowości i kontroli w monarchii. Z tego powodu odbędą się w Wiedniu narady naczelników buchalteryi dworskich i prowincjonalnych pod przewodnictwem prezesa najwyższej izby obrachunkowej, hr. Mercandina. Jako referent buchalteryi cesarskiej powołany być ma wicebuchalter rządowy Kreczmar.

„Wiener Abendpost“ zamieściła następujące uwagi nad wyjaśnieniami danymi w izbach deputowanych wirtemberskiej i badeńskiej przez wirtemberskiego ministra Varnbülera i badeńskiego ministra Freydorfa.

„Baron Varnbüler, w wyjaśnieniu swoim nie zбочzył z drogi otwartości, jaka polityce wirtemberskiej i austriackiej w ostatnich czasach wspólną postawę i wspólne cele wskazała. Nie dla tego izbyśmy słowa p. ministra krytykować chcieli, lecz jedynie w celu należytego wyświecenia rzeczy zrobić musimy uwagę, iż jeżeli baron Varnbüler ludził się co do siły wojska austriackiego prze-

ciwko Prusom działającego, to do złudzenia takowego rząd austriacki żadnego nie dał powodu. Gabinet cesarski podał siłę armii austriackiej ściśle według rzeczywistego jej stanu. Drugą uwagę zrobić musimy nad zawarciem zawieszenia broni między sprzymierzeńcami Austrii a Prusami. P. Varnbüller słusznie podnosi zasługi jakie Bawaria względem współsprzymierzonych pod tym względem położyła. Lecz przypomnieć nie można, iż rozejm między Austrią a Prusami zawarty, wkładał na Prusy obowiązek zawarcia rozejmu z południowymi państwami niemieckimi.

„Co zaś dotyczy twierdzeń p. Freydorfa, „Baierische Zeitung“ dostateczną już na nie dała odpowiedź. Ze stanowiska austriackiego tyle tylko dodamy, iż zarzut, jakoby Austrija wystąpieniem ze związku niemieckiego, prawa związkowe nadwreżyła, zarzut ten dziwnie brzmi w mowie, w której p. Freydrorf sam oświadcza, iż rządowi badeńskiemu nie pozostała inna alternatywa jeno albo zostać przy reszcie związku, i najważniejsze prawo związkowe naruszyć lub też z związku wystąpić. Jak wiadomo rząd badeński zdecydował się na wystąpienie ze związku.

Francya.

Paryż, 13. października. (Różne wiadomości.) „Monitor“ donosi z Biarritz pod dn. 11. b. m., że Cesarz w towarzystwie Cesarzowej i Cesarzowicza udał się do Bajonny na przegląd garnizonu tamtejszego. Towarzyszyli Cesarzowi marszałek Niel, komendant 6. korpusu armii, nadkoniuszy jenerał Fleury i oficerowie ordynansowi w służbie będący. Komendantem garnizonu w Bajonnie jest jenerał dywizyi baron Durien.

„Monitor“ donosi, że Cesarz odebrał od starego księcia Sachsen-Meiningen pismo z doniesieniem o jego abdykacji na rzecz syna, księcia Jerzego, który w drugim piśmie doniósł o objęciu rządów Księstwa.

Ogólna suma składek dla okolic powodziami dotkniętych wynosi teraz około 600.000 franków.

Podatki niestałe wykazują w roku bieżącym plus 29,487.000 franków nad sumę, która w przeszłym roku do końca września wpłynęła. Nadwyżka trzeciego kwartału czyni jeszcze 8,160.000 franków, chociaż powodzie wpływy z podatku niestałego o wiele zmniejszyły. Preliminary zrektyfikowanego budżetu znacznie przekroczone będą; kiedy bowiem budżet przypuszczał plus w wpływie z podatków niestałych w sumie 17,808.000 franków względem 1865 roku, nadwyżka wpływów przez pierwsze dziewięć miesięcy wynosi już 37,647.000 franków.

Holandya.

Haaga, 11. października. „Staats Courant“ ogłasza dziś proklamację Króla do ludu datowaną z Loo dnia 10go b. m. Król oświadcza, że zmuszonym był rozwiązać drugą izbę, ponieważ ciągle jej nieporozumienia z rządem prowadziły do nieustannych zmian w ministeryum, co znowu było szkodliwe dla kraju. Wybory w dniu 30. października przedsięwzięcie się mające powinnyby tak wypaść, aby zgoda między rządem a reprezentacją ludu została przywrócona.

Włochy.

Florencya, 8. października. Z powodu sprawy jenerała Persana senat zbierze się we czwartek ale tylko dla rozstrzygnięcia niektórych kwestyi, mianowicie czy tenże może ukonstytuować się jako trybunał i jak ma w tym razie postąpić. Persano pozostaje jeszcze w Turynie i zapewne dopiero na formalne wezwanie przybędzie do Florencyi. W senacie prezydować ma nie hr. Casati lecz wiceprezydent Marzucchi. Hr. Casati sam to proponował, ponieważ pan Marzucchi jako były urzędnik sądowy lepiej jest obeznany z formami prawnymi. Persano ma być obwiniony o tchórzostwo i trzech prokuratorów popierać będzie oskarżenie. Obrońcą admirała będzie p. Mancini dawny kolega tegoż w ministerstwie Ratazzego. Obawiają się, że trudno będzie zatrzymać wszystkich senatorów przez cały czas rozpraw, dla tego proponowano nie zważać na liczbę obecnych senatorów skoro zgromadzenie ukonstytuuje się jako trybunał prawomocy. — Suma 87 milionów franków którą Włochy mają wypłacić Austrii, została już posłana do Wiednia w bonach skarbowych. Pierwsze 10 bon opiewają każda na 1 milion złotych i nie przynoszą procentów; mają być wypłacone 3. stycznia 1867 w Paryżu; siedm drugich są oprocentowane i będą wypłacone pomiędzy 3. marca 1867 a 3. września 1868. — P. Scialoja zapewnia, że już w pierwszych dniach września złoży u Rothschilda sumę potrzebną do spłaty półrocznych kuponów renty.

Rzym, 7. października. (Z korespondencji „Czasu.“) We czwartek w dzień św. Franciszka Serafickiego, Ojciec święty ogłosił w bazylice Watykańskiej dekretu upoważniającego kanonizację błogosławionych Pawła od Krzyża, założyciela zakonu Pasyonistów i Leonarda z Porto Maurizio, zakonu św. Franciszka; tudzież dekret potwierdzający cuda sprawione za przyczyną wielbego Benedykta z Urbino, kapucyna. Następnie jenerałowie Pasyonistów, Reformatorów i Kapucynów składali mu dzięki, a Papież odpowiedział im krótkim przemówieniem, niemającym jednak, o ile słyszałem, politycznego znaczenia. Po ceremonii zwiadał nowe budynki, które kapituła św. Piotra wznosić każe za bazyliką, a popołudniu był przytomny wielkiemu obiadowi danemu w sali królewskiej w Watykanie dla ubogich ze wszystkich parafii Rzymu. Czwartki październi-

kowe starodawnym rzymskim obyczajem, pogańskich czasów sięgającym, poświęcone bywają rozmaitym zabawom a mianowicie obiadom; Papież chciał zatem, ażeby i ubodzy mieli udział w uciechach towarzysztwa. Prałaci dwór jego składający usługiwali do stołu zaproszonym, a sam Ojciec święty przybywszy pod koniec uczty, zasiadł w pośrodku nich i rozmawiał z nimi poufale.

Cesarzowa meksykańska znajduje się jeszcze w Rzymie. Ustąpiła nareszcie z Watykanu, gdzie nocowała przez dwa dni, ale jest zawsze w oplotanym stanie. Nic prawie w usta nie bierze i srogi głód cierpi, lękając się być otrutą i widząc we wszystkich trucieli. Sama czerpie wodę z fontan rzymskich do picia. Żyje kasztanami, które sama kupuje i czekoladą w tabliczkach, którą przyjmuje od szambelana papieżkiego przywiązanego do jej osoby podczas pobytu w Rzymie. Wszystko, co kosztuje, daje pierwemu do kosztowania kotowi, który z nią podróżuje. Do Papieża jeździ czasem rano na czekoladę, ale nie chce jej pić jak tylko z filiżanki Ojca świętego. Do Francuzów i ich munduru ma wstręt niewymowny. Oczekują dziś hr. Flandryi, który po siostrę ma przybyć.

KRONIKA.

— „Czas“ z 15. b. m. donosi: Cholera zmniejsza się w Krakowie. Dziś w południe otrzymujemy wiadomość, że w ciągu ostatnich 24 godzin tylko 3 osoby zachorowały, z których 2 umieszczono w szpitalu. Dziś rano było we wszystkich szpitalach 7 mężczyzn, 7 kobiet, 4 dzieci, razem 14. Na Kazimierz, gdzie się najprzód pojawiła cholera, takowa jak się zdaje, ustaje już, za to częściej się zdarza po przedmieściach krakowskich.

(Telegraf rosyjsko-amerykański.) Urządzeniem telegrafu rosyjsko-amerykańskiego od punktów krańcowych linii amerykańskich przez ciążinę Berynga do Niłolajewsk (nad Amurem) zajmuje się spółka amerykańska, a budowa tegoż od Niłolajewsk do Wierchneudynska dokonywana jest kosztem rządu rosyjskiego. Roboty spółki, podług doniesień z Ameryki, czynnie są prowadzone. Z rosyjskiej strony w obecnej chwili oczekiwane są materiały obstalowane zagranicą i ustawiane są słupy od Wierchneudynska, przez Czytę, Nereczyńsk aż do Seretyńsk. Pomijając wszelkie szczegóły i objaśnienia, łatwo można sobie wystawić, z jakimi trudnościami połączone jest wykonanie tego przedsięwzięcia w kraju bezludnym i oddalonym; między innemi dosyć jest wspomnieć o dostawie na miejsce materiałów, które muszą odbywać drogę na około świata, połączoną z wielolicznymi wypadkami. Z trzech okrętów wyprowadzonych z ładunkiem materiałów telegraficznych, dwa — „San-Francisco“ i „Australia“ — nadeszły do zatoki De Castri, i już wydano rozporządzenie o wylądowaniu materiałów i odstawieniu ich na miejsce przeznaczenia.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie miesiąca września 1866 były następujące na targach w miasteczkach:

	Miejsce targu:											
	Bóbrka		Podhajce		Kozowa		Rohatyn		Kozłów		Założe	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
waluta austriacka												
Mec pszenicy . . .	3	.	2	50	2	75	2	80	2	75	3	.
„ żyta . . .	2	.	1	80	1	80	1	98	1	80	1	90
„ jęczmienia . . .	1	50	1	30	1	50	1	92	1	50	1	75
„ owsa	75	.	60	.	60	.	77	.	60	.	80
„ hreczki . . .	3	.	2	40	1	80	1	69	1	80	1	80
„ kukurudzy	1	90
„ ziemniaków	60	.	90	.	40	.	69	.	40	.	60
Cetnar siana . . .	1	50	1	50	1	.	.	65	1	.	2	.
„ wełny
„ nasienia koniczu
Sąg drzewa twardego . . .	6	.	4	.	7	.	4	.	7	.	5	.
„ miękkiego . . .	5	.	.	5	50	3	20	5	50	4	.	.
Punt mięsa wołowego	10	.	10	.	9	.	10	.	9	.	8
Mas skowity	60	.	50	.	48	.	50	.	48	.	.

Ostatnia poczta.

Bruksela, 15. października. („N. fr. Pr.) Między Prusami, Francją a Rosją toczą się układy względem zabezpieczenia dynastyi napoleońskiej. Inicytywa wyszła od Prus.

Paryż, 16. października. „Monitor“ pisze: Według doniesień, które przywiózł z sobą do Konstantynopola Dzemil basza, adjutant cesarski, opuściwszy Kandyę 12go b. m., nie zaszła dotychczas żadna znaczna bitwa. Turcy rozpoczęli ruch zaczepny i obsadzili ważne stanowisko pod Apokronio, które jest głównym punktem powstania. Dnia 14. b. m. mieli uderzyć na Apokronio. Między powstańcami zaszły zatargi.

Florencya, 15. października. Wojsko włoskie zajmie 16go Weronę a 19go Wenecję. Gazeta urzędowa ogłasza traktat pokoju

